

P O D P I S Y

LP	Nazwisko i Imię	Pseudonom	Oddział part.- -bryg.	Adres	Podpis
1	Sobolewski Henryk	„Sobol”	4-Na- rocz. 5-ta	Gdańsk Chlebujka 33/35m3	
2	Bujko Władysław	„Żołnik”	5-ta Bryg.	Warszawa ul. Dąbrowski 7/16	
3	Wojciechowski Konstanty	„Ryszard”	5 Bryg.	Gdańsk-Lyn ul. Łopus 18	
4	Radzicka Bronisława	„Bronka”	oddz. Kom- 5 Bryg.	Gdańsk 11/7 ul. Krzywobłaz	
5	Rymasz Aldona	„Aldona”	5 Bryg.	Prochowice ul. Poczta 20/41	
6	Smoleńska Jasmina	„Jasna”	oddz. Kom- 5 Bryg.	Szczecin Boh. Warszawy 10/8	
7	Eberle Widia	„Zalba”	oddz. Kom- 5 Bryg.	Warszawa Szkolna 43	
8	Jarkowski Edward	„Jerek”	oddz. Kom- 5 Bryg.	Sulechów 12/8 plac Ratuszowy	
9	Berner Wacław	„Orszak”	oddz. Kom- 5 Bryg.	Sulechów Armi. Kraj. 7/40	
10	Siemaszko Witold	„Bil”	5 Bryg.	Wrocław Kos. Gdyni 28/3	
11	Orzisko Stanisław	„Orzysz”	4. Bryg.	Switonisław 11/2 Niedzielskiego	
12	Kumadro Kazimierz	„Hydra”	oddz. Kom- 5 Bryg.	Pastysk Ahaja 19/5	
13	Karlikowski Edward	„Flap”	5 Bryg. 2mgad	Radom Filtrowa 11a6	
14	Bakraba Antoni	„Bobi”	5 Bryg.	Stupsk Rybicka 12/6	
15	Bortkiewicz Wanda	„Basia”	oddz. Kom- ul. 3 Bryg.	Ostroda Jan. Pawła 8/6	
16	Cichom Witold	„Cochy”	5 Bryg.	Elbląg Pelka 168/4	
17	Droz Rejmund	„Jilems”	5 Bryg.	Gdańsk 2 Pierwsza 100/2	
18	Kuchnowska Albin	„Flarek”	5 Bryg.	Lipowo 23 ul. Gdańska	
19	Kozłowski Roman	„Zis”	5 Bryg.	Krosno Odz. Kos. Gdyni 40	
20	Komaramin Jeh	„Kuller”	5. 4 Bryg.	Borkowo K. 23 Sulechów	
21	Korodzińska Ede	„Lutka”	oddz. Kom- 5 Bryg.	Gdańsk Ryskowie 34/5	

22	Zachowicz Edward	"Kępk"	4 Bmg.	Olsztyn Limażowskię Krosno odr.	9/4 Pruski Cwał 30	Eda
23	Piękwin Tadeusz	"Tuhajny"	5 Bmg.	odd. Kom. ul. 5 Br.	9 dywiz Krosno 22/24	JH
24	Pisarczyk Edward	"Wotodyjod- ska"	odd. Kom. ul. 5 Br.	9 dywiz Krosno 22/24		
25	PTanow Aleksander	"Olk"	4 Bmg.	9 Tożąd Al. Jankowa-42/4		Eda
26	Stryjcki Tadeusz	"Wros"	5 Bmg.	Zaklików Zemouka 7		Eda
27	Stawicz Jerzy	"Sztekar"	5 Bmg.	Czerwiec Woj. Wrocław		Eda
28	Torkcha-hipsa Dawide	"Zemta"	5 Bmg.	Kutno 15/74 Sądownictwo		Eda
29	Tymkiewicz Henryk	"Touciu"	4 Bmg.	9 dywiz Krosno 91/29		Eda
30	Witkowski Przemysław	"Ostryka"	4 Bmg.	Sopot 27 Krosno 91/30		Eda
31	Wurbiński Czesław	"Kula"	5 Bmg. 27 gr.	Tuchola Nalszewska 20/42		Eda
32	Szewalski Wacław	"Zadysze"	5 Bmg.	Sądownictwo ul. Szejkowa 5/4		Eda
33	Zebrowski Gerard	"Rokuchy"	5 Bmg.	9 dywiz Krosno 6/7		Eda
34	Zukowski Tadeusz	"Zaranki"	5 Bmg.	Złoty Krosno 45/4		Eda
35	Gosk Helena	"Kula"	odd. Kom. ul. 5 Br.	9 dywiz Białopię 24/5		Gosk
36	Budnikiewicz Marian	"Bęka"	odd. Krosno	Tęcza Al. Złoty 19/74		Eda
37	Grunt-Hojel Zygmunt	"Zępa"	5 Bmg.	Wrocław ul. Nyska 38/46		Eda
38	Józef Prusak	"Belina"	5 Bmg.	Złoty Pracownicę 1/29		Eda
39	Sawin Czesław	"Horski"	4-Br.	ul. Kosciuszki 7/8 10-504 Olsztyn		Eda
40	Karkiewicz Pawel	"Zosła"	5-Br.	Szczin ul. Pięta 5/11		Eda
41	Kudniński Lech	"Jomce"	11 Dom.	Breg 49-30 ul. Krosno		Eda
43	Kozłowski Zdzisław	"Jomce"	11 Br. 49-30	Szczin Naruszewica		Eda
44	Małkowski Jerzy	"Kulany"	odd. Krosno	9 dywiz ul. Pięta 33/4		Eda
45	Jankowiak Michał	"Jasmin"	5 Bmg.	Wrocław Bursztynowa 5/4		Eda
46	Pogorzelski Zygmunt	"Antonka"	6 Bmg.	Dziwnów Zaklików 1/29		Eda
47	Christe Olga	"Lesuk"	3 i 5 Br.	Bora Komand- skię 86/46 9 dywiz - Olsztyn		Eda

Załącznik nr. 1.

IMIENNY WYKAZ ŻOŁNIERZY Z ODDZIAŁU "KMICICA"
ZAMORDOWANYCH PRZEZ PARTYZANTÓW RADZIECKICH PO LI-
KWIDACJI POLSKIEJ BAZY.

1. "Kmicic" - ppor. Antoni Burzyński, dowódca oddziału,
2. "Murat" - ppor. Władysław Zakrzewski, adiutant "Kmicica",
3. "Prus" - por. Jerzy Ziembicki,
4. "Kowalczyk"; "Chłop" - por. Sylwester Jachimiak,
5. "Swierk" - porucznik, nazwisko nie znane,
6. "Kaczan" - porucznik, nazwisko nie znane,
7. "Ostrowski" - plut. Edward Kilczewski, d-ca kompanii szkolnej,
8. "Bohun" - Ignacy Stanisław Wołodkiewicz - z Daniłowicz,
9. "Boruta" - Władysław Litwin,
10. Franciszek Bukato - z Daniłowicz,
11. Jan Butkiewicz - z Miadzioła,
12. Michał Cyruk
13. Józef Dragun - z Daniłowicz,
14. "Dziwiąty" - nazwisko nie znane,
15. Doliniec,
16. Stanisław Gigoła - z Daniłowicz,
17. "Gryf 1" - Henryk Głowacki - oficer lotnictwa WP.
18. Władysław Halik - z Daniłowicz,
19. - Henryk Horodeczny
20. "Jastrząb" - Michał Klewiado - ze wsi Oleszki,
21. "Kapustko" - nazwisko nie znane - z Miadzioła,
22. "Kapustkowa" - nazwisko nie znane,
23. "Koliber" - Antoni Zwieruho - z Miadzioła,
24. "Konus" - Tadeusz Motaczyna - z Miadzioła,
25. "Kostek" - nazwisko nie znane,
26. "Kozak" - Wołczyk
27. - Władysław Kremis - z Daniłowicz,
28. - Ignacy Kuckiewicz - z Daniłowicz,
29. - Andrzej Kuckiewicz
30. "Kukuś" - Jerzy Jurczyk - ze Śląska,
31. "Lis" - nazwisko nie znane,
32. "Łokietek" - Boczoń - z Dołży,
33. - Longin Maciejewski - z Daniłowicz,
34. "Mściwy" - Jan Michniewicz - z Miadzioła,
35. - Markiewicz - z Daniłowicz,
36. "Oroł" - Bronisław Orłowski - z Daniłowicz,
37. - Piekałkiewicz - z Daniłowicz,
38. "Rekuć" - nazwisko nie znane,
39. - Stanisław Sak - z Daniłowicz,
40. "Sokół" - Franciszek Gogolin,
41. "Skrzetuski" - Leonard Jacyno - z Kobylnika,
42. - Skoczko - z Wołkołaty,
43. - ~~SKA~~ Jan Słabkiewicz,
44. - Słomiński,
45. "Sokolik" - nazwisko nie znane,
46. - Marian Smochowski - z Miadzioła,
47. "Szatan" - Wilhelm Magur - z szemietowa,
48. - Jan Szuścicki,
49. - tyszko - z Miadzioła,
50. "Wilk 2" - nazwisko nie znane - ze Smyczy,
51. "Zbieg" - Stanisław Maciejewski - z Daniłowicz,
52. "Zend" - nazwisko nie znane,
53. "Zielonka" - Jan Neugebauer,
54. "Żelejko" - nazwisko nie znane,
55. "Klamra" - nazwisko nie znane,
56. "Butla" - Arkadiusz Sidorowicz - z Miadzioła,

57. "Siwy" -Józef Soroko/rotmistrz/-Z Ludwinowa -sieć konspiracyjna,
58. -kpt.Stefan Ciepielewski -sieć konspiracyjna,
59. -ppor.Aleksander Borowski -sieć konspiracyjna,
60. -ppor.Borowski-imię nie znane-sieć konspiracyjna,
61. -ppor.Klimowicz-imięnie znane-sieć konspiracyjna,
62. -Piotr Błażewicz -z Kobylnika -sieć konspiracyjna,
63. -Boczkowski-imię nie znane -sieć konspiracyjna,
64. -Józef Borowski -sieć konspiracyjna,
65. -Piotr Bujko -komendant "Strzelca" z Miechnicz -sieć konspiracyjna,
66. -Olgierd Ciechanowicz -sieć konspiracyjna,
67. -Dawidowicz -z Kobylnika - sieć konspiracyjna,
68. -Henryk Głowacki - sieć konspiracyjna,
69. -Tadeusz Głowacki -sieć konspiracyjna,
70. Konstanty Kucharo ~~XXXXXXXXXX~~-sieć konspiracyjna,
71. -Kuczyński z Hruzdowa - sieć konspiracyjna,
72. -Michałkiewicz z Kobylnika -sieć konspiracyjna,
73. -Witold Pomiecko -ze Swobody Żośniańskiej-sieć konspiracyjna,
74. Kazimierz Tatażewicz ze Swobody Żośniańskiej-sieć konspiracyjna,
75. -Leon Tomaszewski z Szymierza- sieć konspiracyjna,
76. -Sylwester Jachimczyk -sieć konspiracyjna.

Wyszczególniony w poz. 70 Konstanty Kucharo pochodził z Michnicz.

Wykaz ten nie ujmuje wszystkich zamordowanychktórych, nie licząc członków terenowej sieci konspiracyjnej, sam Fiodor Markow ustalił na 80 osób.

Ze względu na obowiązujące zasady konspiracji wiele nazwisk nie znano, a w miarę upływu czasu zatarły się też ich pseudonimy. Ilość zamordowanych strona polska ustaliła na ponad 80 osób/bez członków sieci konspiracyjnej/ na podstawie liczebnego stanu Oddziału "Kmicica" w dniu likwidacji bazy, przebywających w tym czasie żołnierzy na bazie, ilości wyselekcjonowanych przez "Diadzię Wanię" i wcielonych do Oddziału Polskiego im. Bartosza Głowackiego. Część w trakcie selekcji zwolniono do domów.

Ustalenia strony polskiej pochodzą z przełomu lat 1943/1944.

Załącznik nr. 2

Dla d-cy Głównego Sztabu
Ruchu Partyzanckiego
Towarzysza Ponomarienki

Informacja o polskim oddziale "Kmicica"

Będąc w Wilnie w 1941r. dowiedziałem się o polskich organizacjach podziemnych. W 1942r., w okresie mej pracy organizacyjnej, napotykałem na każdym kroku działalność organizacji polskich. Wówczas udało mi się nawiązać kontakty z agentami, którzy mi donosili, co się planuje w polskiej konspiracji.

Zainteresowany polskim podziemiem, dyskretnie nawiązałem z nim kontakt. W 1941 i 42r. celem moich działań była aktywizacja Polaków do wspólnej walki przeciwko Niemcom. Wysiłki moje poszły na marne. Nie wiedziałem wtedy, że Polacy mają instrukcję nakazującą organizowanie podziemia, dozbrajanie się i czekanie na sposobny moment do wystąpienia.

To mnie skłoniło do stworzenia agentury, która by działaniem w dołach demoralizowała organizację.

W maju 1943r. członek polskiej organizacji, Antoni Nurmo /"Kmicic"/ zaczął organizację polskiego oddziału w rejonie Miadzioł-Swir. Postarałem się nawiązać z nimi kontakt. 3 czerwca 1943r. w okolicach jeziora Narocz spotkałem się z "Kmicicem". Na tym spotkaniu propozycją "Kmicica" była koordynacja działań przeciw Niemcom poprzez codzienną łączność. Na temat granic wyraził się, że to jest sprawa rządów, a nam należy walczyć przeciwko wspólnemu wrogowi.

Na propozycję "Kmicica" wyraziłem zgodę. Jednocześnie jednak zaangażowałem swoich agentów do wejścia w oddział "Kmicica", których zadaniem było donosić o zamiarach Polaków. Postawiłem sobie zadanie uzyskać pełne zaufanie Polaków poprzez ścisły kontakt z oddziałem, a w tajemnicy rozkładać moralnie partyzantów i agitować ich na przejście do nas.

Po zerwaniu stosunków dyplomatycznych między rządami, pisma podziemne rozpoczęły antysowiecką agitację. Oddział "Kmicica" rozzrosł się do 300 uzbrojonych ludzi. Działania rozkładowe moich agentów okazały się niedostateczne.

1 sierpnia 43r. zdecydowałem się stworzyć polsko-sowiecki oddział partyzancki, dla przeciwstawienia oddziałowi "Kmicica". Koło Brasławia był Polak Mroczkowski, który miał powiązania

z sowiecką partyzantką z 1941r. Miał on obecnie grupę zorganizowanych 30 ludzi. Mroczkowski poprosił o nadanie depeszy do Wandy Wasilewskiej, co zostało wykonane przez Centralny Sztab.

20 sierpnia 43r. agenci donieśli mi, że na spotkaniu tajnych organizacji polskich zapadła uchwała o sporządzaniu spisów komunistów, aktywistów sowieckich, likwidowaniu komunistów, demoralizowaniu partyzantki sowieckiej, kompromitowaniu jej i rozbrajaniu w określonym momencie.

Po tym doniesieniu zdecydowałem się rozbroić oddział. Po zatwierdzeniu przez was mego wniosku, 26 sierpnia 43r. moja brygada z pomocą dwóch oddziałów Romanowa rozbroiła i aresztowała oddział "Kmicica" 200 rozbrojono. W oddziale było ich trzystu. Nieobecnych w bazie oddziału było około stu. Sztab oddziału "Kmicica" składał się z następujących osób: Czechowicz /Nurmo-Kmicic, por., d-ca oddziału; Niciński /Poruka/, d-ca sztabu; Wiszniewski/Ostróg/, oficer informacji; Klewiado, Borkowski, kpt. redaktor gazetki oddziału "Żołnierska dekada". W oddziale było 7 oficerów i 10 podoficerów. Według stanowisk było w oddziale 3 d-ców kompanii, 3 ich zastępców i 9 dowódców plutonów, czyli cały skład oficerski na stanowiskach. 80% członków oddziału należało do podziemnej organizacji POW. Wszyscy oficerowie pochodzili z Polski i Litwy. Niższe rangi dowódców rekrutują się z ludności miejscowej, z byłych policjantów, podoficerów rezerwy polskiej armii i kułaków.

Do oddziału "Kmicica" należeli ludzie z rejonów: Miadziolskiego, Swirskiego, Postawskiego, jak również częściowo z okolic Duniłowicz, Święcian i Oszmiany. Oddział rósł kosztem skompromitowanych urzędników niemieckiej administracji, policjantów dezertujących z garnizonów niemieckich i ludzi kierowanych z centrali wileńskiej. "Kmicic budował swój oddział na bazie polskich podziemnych organizacji z miejscowości Świr, Kobylnik, Miadziół i Postawy. Po rozbrojeniu oddziału wyaresztowaliśmy organizację w Kobylniku. Postawską organizację podziemną sparaliżowały aresztowania gminnych kierowników konspiracji i ucieczka reszty do Wilna. Wykryto większość członków organizacji w Świrze. W wyniku tej akcji naruszyliśmy podwaliny organizacji prawie całego okręgu. Znamy meliny Centrali wileńskiej.

Dowódca operacyjnej grupy, towarzysz BER/NKWD/przeprowadzając śledztwo podzielił aresztowanych ludzi "Kmicica" na trzy kategorie: 1. 50 ludzi z dowództwem - rozstrzelano, 2. 80 ludzi rozbrojono i puszczono wolno, 3. 70 ludzi odesłano do oddziału Mroczkowskiego, któremu dodatkowo polecono zebrać tych stu, których nie zastaliśmy w bazie.

PRZEKAZANIE MROCZKOWSKIEMU : " LUDZI BYŁO NASZYM BŁEDEM. NALEŻAŁO ICH ROZSTRZELAC, ALE OBAWIALIŚMY SIĘ, ŻE OBROCI SIĘ TO PRZECIWKO NAM JAKO PROPAGANDA DRUGIEGO KATYNIA.

Wówczas zostałem wezwany na spotkanie z towarzyszem Klimowem w uszackim rejonie. W czasie mojej nieobecności Mroczkowski dowiedział się o rozstrzelaniu 50 ludzi "Kmicica" i przeszedł z tego powodu na stronę polskiej konspiracji, zabierając ze sobą 60 Polaków. 30 pozostałych planowało otrzymać od nas broń i przejść na stronę polską. Tych 30 rozstrzelano.

Ogółem zlikwidowaliśmy 80 partyzantów z oddziału "Kmicica". Obecnie polskie oddziały otwarcie występują przeciw sowieckiej partyzantce, a w szczególności przeciw mojej Brygadzie. W potyczkach z Polakami straciliśmy czterech ludzi. Polski sąd podziemny za rozstrzelanie i rozbrojenie "Kmicica" wydał wyrok skazujący mnie, moich dowódców i politruków. Podejmujemy wszelkie środki celem likwidacji rozrzuconych w terenie bandyckich grup polskich. W tym celu: 1. posyłamy agentów dla podważenia morale oddziałów, 2. wysyłamy 80 ludzi na przeszeptę na tereny działań polskiej partyzantki, 3. rozrzucamy ulotki o porażeniu na froncie i bandyckich poczynaniach Polaków, 4. wydałem rozkaz rozbrajania napotkanych Polaków i likwidowania dowódców, 5. oczyścić teren z pogańskiego śmiecia.

Komisarz Brygady
im. Woroszyłowa płk. Markow
za zg. A. Fiodotow

Uwaga! Odpis tego meldunku znajduje się w Wojskowym Instytucie Historycznym w Warszawie.

Załącznik nr. 3

Fragment pisma okólnego Komitetu Centralnego KP/b/ Białorusi "O wojskowo politycznych zadaniach pracy w zachodnich obwodach Białorusi", rozesłanego do wszystkich podziemnych komitetów obwodowych w oparciu o uchwałę plenarnego posiedzenia Komitetu Centralnego KP/b/ w Moskwie w dniu 22 czerwca 1943r. "O przedsięwzięciach w zakresie dalszego rozwijania ruchu partyzanckiego w zachodnich obwodach Białorusi."

"...podziemne, partyjne i komsomolskie organizacje w swojej polityce do polskich burżuazyjnych nacjonalistów powinny kierować się następującymi ustaleniami;

1. Zachodnie obwody radzieckiej Białorusi stanowią integralną część Republiki Białoruskiej. Na zajętych przez Niemców terytorium Białorusi dopuszczalna jest tylko działalność grup, organizacji i oddziałów, które kierują się interesami państwa radzieckiego;
2. Istnienie różnych organizacji, kierowanych przez polskie burżuazyjne ośrodki należy traktować jako bezprawne wtrącanie się do spraw naszego kraju;
3. Nasze główne zadanie sprowadza się do tego, aby szerzej rozwijać radziecki ruch partyzancki, wciągając do niego wszystkie warstwy ludności, w tym Polaków;
4. Wszystkimi sposobami zwalczać oddziały i grupy nacjonalistyczne."

Załącznik nr. 4

Rozkaz/ściśle tajny/ do komendantów i komisarzy oddziałów partyzanckich Brygady Stalina z 30.11.1943r. podpisany przez Komendanta Brygady im. Stalina płk. Gulewicz, Komisarza tejże brygady ppłk. Muranowa i naczelnika sztabu ppłk. Karpowa.

"...W dniu 1 grudnia 1943r. ogłosić punktualnie o godz. 7 rano, by we wszystkich zajętych punktach rejonów przystąpić do rozbijania polskich legionistów/partyzantów.

Odebraną broń i dokumenty zarejestrować, a zespół legionistów razem z odebraną bronią dostarczyć do polskiego obozu Miłaszewskiego w rejonie wsi Niestorowicze, Iwienieckiego rejonu.

W razie oporu w czasie rozbijania ze strony legionistów/partyzantów/ rozstrzeliwać na miejscu..."

Z treści rozkazu wynika, że dowódca Brygady im. Stalina wydał go realizując polecenie Głównego Sztabu Partyzanckiego, mieszczącego się przy Kwaterze Naczelnego Dowództwa Czerwonej Armii w Moskwie.

15.X.1943 RAPORT MARKOWA

Информация

о польском легионе Кмитица

Фонд 4
Опись 33^а
Служба 68
Дело 488
стр 199

Начальнику центрального штаба партизанского движения
тов. Пономаренко

Будучи в Вильне в 1941 г., я узнал о польских подпольных организациях. В своей организационной работе в 1942 г. на каждом шагу сталкивался с организационной работой польского национального подполья. В это время навязал связь с рядовыми агентами польского подполья, узнав от них цели и методы польской национальной подпольной организации. За время нашей работы я начал повседневно интересоваться польским подпольем, неофициально устанавливая с ними связь. Целью моих действий в отношении польских подпольных организаций в 1941 и 1942 гг. была активизация их на борьбу совместно с нами против немецкого оккупанта. Эти ^{МОИ СТРЕМЛЕНИЯ} ~~цели~~ ^{ПРОВЛАДИЛИСЬ} потому что я в это время ещё не знал о тайной польской инструкции, в которой основным лозунгом было: "Организоваться, вооружаться и выжидать удобного момента для выступления". Когда узнал о данной инструкции, начал вести работу по активизации низов польской организации - засылал туда своих агентов и разложителей.

В мае 1943 г. член польской организации Антон ^{Сурин} Курто /Кмитиц/ начал организацию польского легисна в районе Мяделя - Свир. Я всеми силами начал навязывать с ними связь. 3 июня 1943 г. около 0: Нароч состоялась моя встреча с польским комендантом Кмитицом. На этой встрече Кмитиц мне предложил координацию действий против немцев, повседневную связь. О своих делах, границах будущей Польши, ничего не говорил, отвечая, что правительства сами после войны разберутся, а нам надо совместно воевать.

На предложение Кмитица я согласился. Одновременно заслал своих агентов в организуемый польский легион Кмитица, поставив себе задачу добиться полного у него доверия, иметь тесную связь с польским организуемым легионом через своих агентов, знать все затем секретные поляков, одновременно разлагать их отряд и перетягивать на свою сторону.

После разрыва отношений между советским и польским правительствами подпольные польские газеты начали антисоветскую агитацию. Польский легион в это время вырос до 300 человек вооружённых. Методы засылки своих агентов для разлагания были недостаточными. 1 августа я решил организовать польско-советский партизанский отряд, противопоставив его польскому легиону Кмитица. Около Браслава был поляк Ирачковский связан с 1941 г. с советскими партизанами, имел организованных 30 человек белорусов. Ирачковский просил меня выслать телеграмму Ванде Василевской, что и было сделано через центральный штаб. Одновременно Ирачковского с его людьми я противопоставил против легиона Кмитица для его разложения и перевода на свою сторону.

20 августа 1943 г. от своих агентов я узнал о тайном совещании командного состава и руководства подпольных организаций польского легиона, где даже было установлено: производить списки коммунистов, советских активистов, убивать коммунистов, разлагать советские отряды, компроментировать советских партизан и в определённый момент обезоруживать советских партизан.

После этого я решил обезоружить легион. После Вашей санкции 26 августа 1943 г. моей бригадой при помощи двух отрядов Романова была обезоружена и арестована польская бригада Кмитица. Обезоружено 200 человек, всего было в бригаде 300 человек солдат и офицеров бригады Кмитица. Отсутствовало на польской базе 100 человек. В составе штаба польской бригады были следующие офицеры: Чехович /^{Цуцко} Курло-Кмитиц, поручик, командир польской бригады Ницинский /Порука/ нач. штаба, Вишневецкий /Оструг/ офицер информации, Клевяло, Борковский, капитан, редактор органа бригады "Солдатская бригада Декада". Всего в составе польской бригады было 7 польских офицеров, 10 подофицеров. По должностям в бригаде было 3 ком. взводов, 3 пом. комвзводов, 9 ком. отделов. Всего было 17 подофицеров по должностям 80% всего личного состава польского легиона состояло членами польской подпольной организа-

ции П.О.В. /П.О.В./ Весь командный состав состоял в подпольной организации. Весь офицерский состав прибыл из районов Польши и Литвы. Большинство младшего командного состава рекрутируется из местных, бывших полицейских, подполковников польской армии и кулачества.

В польскую бригаду Кмитица поступали люди из Медельского, Свирского, Гостовского, частично из Дупиловичского, Свенцянского и Ошмянского районов. Бригада росла за счёт скомпрометированных чиновников, немецкой администрации, переходящей полиции с СВЯНЧОНОМ и направляемого людей из Виленского польского центра. Польская бригада Кмитица формировалась на базе Свирской, Кобыльницкой, Медельской и Постовской полиции, подпольных организаций. Арестами во время обезоруживания бригады членов Кобыльницкой организации эта организация разгромлена. Арестами членов и волостных руководителей, въездом в Вильно остальных руководителей Постовская организация парализована. В итоге задержаны почти все организации данного округа и выявление явочных квартир Виленского центра.

Обезоруженная и арестованная польская бригада в результате следствия, которое вел нач. Опер. группы тов. БЕР /НКВД/ была разделена на 3 категории. I категория 50 человек с командованием бригады были расстреляны, II категория бригады 80 человек были распущены без оружия по домам, III категория 70 человек была отдана в отряд Ирачковского, которому была дана задача собрать всех остальных взвода польского легиона /100 человек/, которые во время обезоруживания находились на задании. В отдаче 70 человек Ирачковскому была допущена ошибка, потому что не решились расстреливать всех, думая, что немцы и поляки могут это использовать для пропаганды? второго "Датис".

В это время по вызову я выехал на встречу с тов. Клиновым в Ушацкий район. Во время моего отсутствия Ирачковский узнал о расстреле поляков и под впечатлением этого был завербован польскими националистами. Ирачковский агитировал 60 человек поляков и перешёл на сторону националистов за Вильно под Вилью.

Оставшиеся 30 человек поляков имели задание получить от нас оружие и перейти позже. Эти 30 человек расстреляны.

Итого всего расстреляно 80 человек польских легионеров.

В настоящее время польские группы легионеров открыто выступают против советских партизан, в особенности против моей бригады. В стычках с поляками погибло 4 партизана. Польская подпольная организация за расстрел и обезоруживание поляков объявила приговор польского трибунала об уничтожении меня и всего командно-политического состава моей бригады.

Принимаем все меры полной ликвидации разрозненных вооруженных бандитских польских групп, поэтому:

1. Засылаем агентуру в каждую группу для разложения.
2. Выслать массовую агентуру /80 человек/ в районы, где действуют поляки, для слежки за передвижением, базированием, действиями поляков — для сообщения в штаб.
3. Повседневно забрасываем листовки о положении на фронтах и разъясняем о бандитских действиях поляков.
4. Приказано всем партизанам при встрече с поляками обезоруживать их, членов организации П.О.В. командиров уничтожать.
5. Очистить все наши районы от этого поганого мусора.

Комиссар бригады
им. Ворошилова — полковник /Марков/

15/Х — 1943
Нароч

Верно: А. Федотов